

demokraternes Tro og mine Udtalelser i den Henseende. Jeg sagde i Forgaars, at fordi en Mand er Socialdemokrat, kan man ikke deraf slutte, at han er et vantro Menneske, at han er mod Kristendommen; at det socialdemokratiske Parti, henset til dets Program og Formaal, ikke behøver at være Modstander af Kristendommen. Men min Udtalelse var naturligvis ikke nogen Attest for Socialdemokratiets Tro, for jeg ved ikke, hvilken Tro de have. Det ærede Medlem behøver ikke at takke mig, fordi jeg skulde have givet Socialdemokratiet Attest for at være et særlig kristeligt Parti eller have nogen Tro i en eller anden Retning. Men dets Program og Formaal i det hele ere ikke af den Art, at det skulde stride mod Kristendommen. Det anførte jeg i Forgaars Bevis for, og det tror jeg nok holder Stik. Men jeg beklager, at dets Presse mange Gange udtaler sig, som om dets Formaal var at bekæmpe Kristendommen, og jeg søgte at vise, at det slet ikke var i Arbejdernes Interesse at optræde mod Kirken eller mod Kristendommen, tværtimod, at Arbejderne i Længden snarest maatte føle sig tiltalte af Kristendommen, af dens Lære, som virkelig er en Lære, der vil hjælpe dem.

Jeg har endelig ikke udtalt mig mod Kulturen, selvfølgelig. Kulturen er i og for sig en udmærket Ting. Men jeg har udtalt mig imod Dyrkelse af Kulturen, imod det at stille Kulturen op som en Guddom. Det er noget helt andet.

Ingvard Jensen: Dette Lovforslag skal jeg i al Almindelighed give min fulde Tilslutning, jeg finder, at det er ret formaalstjenligt, at vi faa andre Regler for Benyttelsen af Kirkerne end dem, vi have haft hidtil. Der er dog et Punkt, jeg ikke kan undlade at knytte et Par Bemærkninger til, og det er § 9. De ville let forstaa, at jeg finder Anledning til at sige et Par Ord om dette Forhold, fordi det vedrører den Samfundsklasse, jeg tilhører. Det angaar den Pligt, som Kirkebetjenten derved faar til at betjene saa godt som alle dem, der have Lyst til at benytte Kirken. Jeg tror, at dette vilde være en meget uheldig Bestemmelse, om den blev gennemført. Efter den ny Skoleanordning have Lærerne faaet yderligere Arbejde end hidtil, og jeg tror i det hele taget, at Gerningen i Skolen er af den Beskaffenhed, at, dersom en Mand skal fylde sin Plads der, kræver det ham helt og fuldt. Jeg tror, at det vil være betænkeligt at forøge Kirkebetjentens Byrder — han er jo i Reglen Kirke-

byens Lærer — i den Grad, som det vil blive Tilfældet efter § 9. Selvfølgelig ville jo Lærerne med den Lønning, de faa, nødig give Afkald paa den Løn, der er forbunden med at være Kirkesanger, og jeg tror, at de allerfleste Stillinger vilde være af den Beskaffenhed, at det vilde være højst trykkende, om de kom til at give Afkald paa den, særlig i Begyndelsen, naar de ere komne ind i Virksomheden og ikke faa andet end Grundlønnen, som er bestemt, men Størrelsen af de Byrder, der her paalægges dem, kan man slet ikke forudse. Dersom man vil forudsætte, at de, hvad der meget vel kan tænkes, foruden at sidde 7 Timer daglig i Skolen og have Ekstraarbejde ved deres Skolegerning, skulde sidde et Par Timer i Kirken hver Dag ud over dette, er det en Byrde, der derved paalægges Kirkebyens Lærer som Kirkesanger, som det ikke er rigtigt at paalægge ham, og som heller ikke for Samfundslivet giver tilsvarende Udbytte. Det kan jo slet ikke bestemmes, hvad Arbejde det kan medføre for Læreren, naar han har den Pligt at bestride Tjenesten ikke alene, naar Sognepræsten, men ogsaa andre Præster, som forlanges dertil af Sognebeboerne, holde Gudstjeneste. Desuden er der den Tilgift i § 10, at Læreren ogsaa skal gøre Tjeneste for en hvilken som helst Præst, der kommer og vil benytte Kirken til Altergang, idet han skal sørge for, at Brød og Vin er til Stede og alt øvrigt i Orden. Det kan jo dog ikke være Meningen med vor Lovgivning at gøre Lærerne til, havde jeg nær sagt, alle Præsters Lakaj og Tjener, og det vilde være uheldigt, om man gik videre i den Retning, vi nu allerede ere inde paa. Jeg beder derfor den højttærede Minister og for øvrigt Udvalgets Medlemmer om at søge dette Forhold ændret. Naar jeg ikke har benyttet den Frihed, vi have haft, til at udtale mig om de foreliggende Lovforslag, hverken i deres Helhed eller i Enkelt-heder, kan og maa man ikke deraf slutte, at jeg slutter mig til dem i deres Helhed.

Borghjerg: Det er kun et Par korte Bemærkninger til Kultusministeren. Pastor Sørensen udtalte til „Politiken“: „Hvad nu den røde Fane angaar, har jeg en Gang for alle frabedt mig den ved de Begravelser, hvor jeg forretter Jordpaakastelsen.“ Dette Interview har han ladet staa uberigtiget, altsaa vedkender han sig det. Man maa gaa ud fra, at Pastor Sørensen er en sandhedskærlig Mand, og at det altsaa er rigtigt, naar han siger, at han en Gang